

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

Rīgā

2022. gada 11. oktobrī

Nr. 409

Izglītības kultūras un zinātnes komisijai

*Par likumprojektu "Grozījumi Izglītības likumā"
(Nr. 1360/Lp13)*

Augsti godātais Ašeradena kungs!

Jūsu vadītā Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisija (turpmāk – Komisija) šā gada 12. oktobrī paredzējusi pirms trešā lasījuma izskatīt likumprojektu Nr. 1360/Lp13 "Grozījumi Izglītības likumā" (turpmāk – Likumprojekts).

Augstu vērtējot Jūsu vadītās komisijas ieguldījumu šā Likumprojekta sagatavošanā un Jūsu personisko iniciatīvu sarežģītu, visai sabiedrībai būtisku jautājumu risināšanā, vēlos izteikt dažus ierosinājumus turpmākam darbam ar Likumprojektu.

I

Likumprojektā otrajā lasījumā pēc Komisijas sagatavotiem priekšlikumiem ir ietverts regulējums, kas risina jautājumu par bērnu, kuri dažādu iemeslu dēļ skolā ir emocionāli un fiziski vardarbīgi pret citām personām, nošķiršanu no izglītības iegūšanas procesa skolā, paredzot tiem turpmāku izglītības iegūšanu izglītojamā dzīvesvietā. Šādi grozījumi faktiski nozīmētu bērna izslēgšanu no izglītības ieguves klātienē skolā (*sk., piemēram, Likumprojekta 3., 4., 5., 8., 9., 10., 12. pantu*). Vienlaikus jāapzinās, ka otrajā lasījumā Likumprojektā ietvertais risinājums par mājniecību visdrīzāk šiem bērniem būs praktiski neiespējams.

Jautājums, kuru Komisija mēģinājusi risināt, ir ļoti sarežģīts, tam nav ātru un vienkāršu risinājumu. Meklējot risinājumus, būtu ļoti nopietni jāuzklausā attiecīgās jomas lietpratēji un jāņem vērā viņu ieteikumi un priekšlikumi.

Mums visiem kopā ir jārisina skolās esošās problēmas ar bērniem, kuri ir emocionāli un psiholoģiski vardarbīgi. Katrs skolēns ir pelnījis drošu skolas vidi, kurā var iegūt kvalitatīvu izglītību. Vienlaikus mēs kā sabiedrība nevaram priekšlaikus norakstīt arī tos bērnus, kuriem ir tendence uz emocionālu un psiholoģisku vardarbību. Arī viņiem ir nepieciešams atbalsts un palīdzība, lai viņi varētu iegūt izglītību un sekmīgi socializēties sabiedrībā, pārvarot savas problēmas. Tas ir mūsu visu interesēs.

Mani ļoti uzmanīgu dara plašie iebildumi, kas izskanējuši par Komisijas izvēlēto risinājumu (*sk. Latvijas Republikas tiesībsarga, Tieslietu ministrijas, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas, kā arī sabiedrisko organizāciju un jomas lietpratēju viedokļus, kas darīti zināmi Komisijai*). Tāpat esmu saklausījis publisku un vērā ņemamu kritiku izvēlētajam risinājumam.

Vēlos aicināt Jūs ļoti nopietni apsvērt iespēju pirms trešā lasījuma no Likumprojekta izslēgt strīdīgo regulējumu.

Taču jautājums būs jārisina. Vajadzētu vēl rūpīgi apsvērt visas iespējamās alternatīvas un, ieklausoties kompetento institūciju un jomas lietpratēju viedokļos, sagatavot ilgtspējīgus un pārdomātus priekšlikumus šīs problēmas risināšanai. Likumprojekta anotācijā un/vai Komisijas sēžu protokolos tad būtu jābūt dokumentētam, kādēļ šīs apsvēršanas rezultātā izvēlētais risinājums būtu labāks kā citi. Tas it sevišķi būtu nepieciešams tad, ja, skatot šo jautājumu padziļināti, Komisija atkal nonāktu pie tā paša rezultāta kā šajā Likumprojektā.

II

Vienlaikus vēlos aicināt Jūs virzīt uz priekšu citus šajā Likumprojektā ietvertos jautājumus, kas ir nepieciešami un būs vērtīgs piensums izglītības jomas regulējuma pilnveidošanā.

Vēlos paust atbalstu un uzteikt Komisijas izstrādāto redakciju Izglītības likuma 10.¹ panta pilnveidei (*sk. Likumprojekta 2. pantu*). Tajā precīzi un sabalansēti atspoguļotas visas būtiskās mūsu sabiedrības vērtības, kas ietvertas Latvijas Republikas Satversmes Ievadā un atbilstoši kurām būtu īstenojama izglītojamā tikumiskā audzināšana.

Es varu pilnībā atbalstīt priekšlikumu, kas sekmēs, ka pēc skolas pabeigšanas mūsu valsts iedzīvotājs pilnībā apzināsies un novērtēs mūsu sabiedrības fundamentālās pamatvērtības – dzīvību, cilvēka cieņu, brīvību, ģimeni, laulību, darbu, dabu, kultūru, latviešu valodu un Latvijas valsti. Tas saskan ar Satversmes Ievadā noteikto, un tādā veidā varētu novērst pilsoniskās

izglītības nepilnības mūsu skolās (*plašāk sk. arī mana 2020. gada 22. decembra paziņojuma Nr. 18 "Par Valsts aizsardzības mācības un Jaunsardzes likumu un pilsoniskās izglītības koncepciju" D sadaļu*).

Es ceru, ka šie mani ierosinājumi sekmēs Likumprojekta pieņemšanu, un es varēšu izsludināt labu un sabalansētu likumu, kas uzlabos mūsu izglītības sistēmu visas sabiedrības ilgtermiņa kopējās interesēs.

Cieņā

Valsts prezidents

Egils Levits